

СЪДЪРЖАНИЕ:

3. Универсална далекосъобщителна услуга	54
3.1. Достъпност на цената на фиксираната гласова телефонна услуга.....	54
3.2. Качество на фиксираната гласова телефонна услуга и универсалната далекосъобщителна услуга.....	55
3.3. Елементи на универсалната далекосъобщителна услуга	56

3. Универсална далекосъобщителна услуга

Универсалната далекосъобщителна услуга е услуга с определено качество, която се предоставя на всеки краен потребител, независимо от географското му местоположение, на достъпна цена. Във връзка с Решение на КРС № 1742 от 12.09.2005 г., задължение да предоставя универсална услуга има БТК АД като оператор със значително въздействие върху пазара на фиксирани телефонни мрежи и предоставяне на фиксирани гласови телефонни услуги. Задължението е вписано в индивидуалната лицензия на оператора. През годината в Комисията не са постъпили искания за предоставяне на универсалната далекосъобщителна услуга от оператори, които не са със значително въздействие върху пазара.

В повечето от страните от ЮИЕ, с изключение на Албания и Босна и Херцеговина, са регламентирани механизми за компенсиране на възможните финансови загуби на операторите, които предоставят универсална услуга⁴⁵. През 2005 г. и в България е въведен такъв механизъм. Учреден е Фонд за гарантиране предоставянето на универсалната далекосъобщителна услуга и са приети Правила за изчисляване на нетните загуби на обществените оператори от предоставянето на тази услуга (Решение на КРС № 906/26.05.2005 г.). С Правилата се регламентира начинът, по който обществените оператори разработват схема за определяне на размера на нетните загуби. Разработената схема се одобрява от Комисията.

3.1. Достъпност на цената на фиксираната гласова телефонна услуга

С изменението на тарифната политика на БТК АД, в сила от 1 април 2005 г., се запазват ценовите пакети за „Икономично ползване“, „Ограничено ползване“ и пакетите, предназначени за хора с увреждания Първа група, както и за социални и здравни заведения.

През 2005 г., както при стандартния план, така и при тези пакети, е въведено поминутно таксуване на разговорите при цифрови и аналогови постове с наличие на техническа възможност за таксуване по време, а за останалите аналогови абонати таксуването остава в импулси. За сравнение, през 2004 г. таксуването за всички абонати е импулсно.

Месечният абонамент за инвалиди и социални и здравни заведения остава непроменен през 2005 г. и е в размер на 1,50 лв.; почти запазен е и неговият размер за ограничениния план (около 30% от абонамента за стандартния план). Абонаментът при икономичния план е променен спрямо 2004 г., като е премахнато диференцирането в зависимост от вида на постове (прави и дуплексни) и капацитета на селищната телефонна централа. Увеличението е средно 36%, като абонатите заплащат средно около 64% от цената на стандартния план.

През 2005 г. БТК АД въвежда първоначална цена за разговор от 0.11 лв. за автоматични телефонни разговори за всички абонати с техническа възможност за таксуване по време. След изчерпване на включените в абонаментните планове минути, абонатите с възможност за таксуване по време на пакетите за инвалиди и за социални и здравни заведения заплащат първоначалната цена за разговор, както и цени на минута разговор според стандартния тарифен план на БТК; абонатите без техническа възможност за таксуване по време заплащат по 0.11 лв. за 1 импулс. След изчерпване на минутите в плановете, абонатите на икономичния и ограничениния план заплащат по

⁴⁵ Cullen International, Report 2 – Country Comparative Report: Supply of Services in Monitoring of South East Europe – telecommunications services sector and related aspects, May 22, 2006.

тарифи в пъти повече спрямо стандартната тарифа, без първоначална такса за разговора. По тази причина тези планове са изгодни за потребителя само ако потреблението е в рамките на включените минути.

3.2. Качество на фиксираната гласова телефонна услуга и универсалната далекосъобщителна услуга

В България, както и в почти всички страни от ЮИЕ (без Сърбия), националният регулаторен орган в областта на далекосъобщенията следи предоставянето на фиксирана гласова телефонна услуга да отговоря на възприети международни стандарти. У нас, както и в Турция, Македония, Босна и Херцеговина, Република Хърватска, Черна гора и Косово⁴⁶, се прилага стандартът EG 201 769 на ETSI. На този стандарт следва да отговарят и показателите за качество на обслужване на предлаганата от БТК универсална услуга.

Към 31.12.2005 г. БТК АД продължава да подобрява качеството на обслужване по показателя „Брой чакащи заявления за откриване на нов телефонен пост”, като отчита 11% намаление спрямо 2004 г.

Таблица № 3

Показатели за качество на обслужване	31.12.00 г.	31.12.01 г.	31.12.02 г.	31.12.03 г.	31.12.04 г.	31.12.05 г.
Чакащи заявления за откриване на нов телефонен пост (бр.)	245 414	187 000	151 845	114 568	63 073	56 220
Брой повреди, отстранени до 24 ч. (%)	89,91	90,00	88,21	78,74	80,20	86,00
Регистрирани повреди на 100 телефони поста средногодишно (%)	4,04	3,76	3,53	3,18	4,20	3,17
Средномесечен брой рекламации за размера на месечните сметки, на 1000 издадени абонатни сметки	0,63	0,41	0,35	0,31	0,23	0,08
Средномесечен брой рекламации за качество на връзките на 1000 абоната	0,13	0,33	0,08	0,07	0,05	1,40

Източник: Данни на БТК АД

През 2005 г. по стойностите на показателите „Средномесечен брой рекламации за размера на месечните сметки, на 1000 издадени абонатни сметки”, „Брой повреди, отстранени до 24 ч.” и „Регистрирани повреди на 100 телефони поста средногодишно” БТК отчита по-високо качество на обслужване.

През годината обаче се е увеличил средномесечният брой на рекламациите за качество на връзките на 1000 абоната, което показва, че през следващите години усилията на компанията трябва да бъдат насочени към подобряване на качеството на връзките.

⁴⁶ Cullen International, Report 2 – Country Comparative Report: Supply of Services in Monitoring of South East Europe – telecommunications services sector and related aspects, May 22, 2006, p. 113-114

3.3. Елементи на универсалната далекосъобщителна услуга

3.3.1. Обществени телефонни апарати

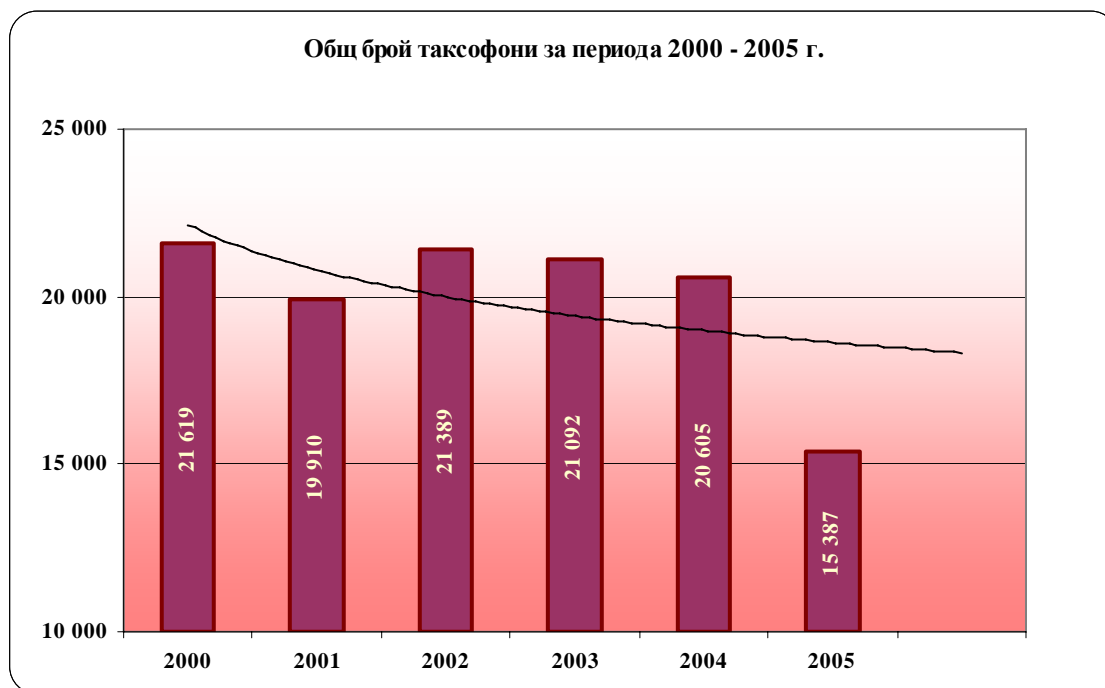
Като елемент на универсалната услуга, предоставянето на достъп до фиксирана гласова телефонна услуга чрез обществени телефонни апарати е задължение на оператора със значително въздействие върху пазара на фиксирани телефонни мрежи и предоставяне на гласови телефонни услуги чрез тях. Операторите, предоставящи услугата „достъп до гласова телефонна услуга чрез обществени телефонни апарати”, за които това не вменено като задължение за предоставяне на елемент от универсалната услуга, извършват този вид далекосъобщителна дейност въз основа на регистрация по Обща лицензия № 204, приета с решение на КРС № 1312 от 07.06.2004 г.

През 2005 г. дейността по инсталиране и експлоатация на системи телефонни апарати за обществено ползване се извършва от БТК АД, „БУЛФОН” АД БКТИ и „РАДИОКОМУНИКАЦИОННА КОМПАНИЯ” ООД (РТК ООД). Като оператор със значително въздействие върху пазара на фиксирани телефонни мрежи и предоставяне на гласови телефонни услуги, БТК осъществява дейността в рамките на задължението ѝ за предоставяне на универсална услуга, а „БУЛФОН” АД и РТК ООД - въз основа на регистрация по обща лицензия. Регистрация за осъществяване на този вид далекосъобщителна дейност имат и „ИНТЕРТЕЛ” ООД и „СПЕКТЪР НЕТ” АД, но операторите са декларирали, че не осъществяват дейност към 31.12.2005 г.

През 2005 г. БТК АД придоби 61% от регистрирания капитал на РТК ООД и 66% от капитала на „БУЛФОН” АД и стана 100-процентов собственик на двете дружества. Комисията за защита на конкуренцията разреши сделката по концентрация на стопанска дейност, като наложи на страните в нея редица ограничителни изисквания, за да се запази ефективната конкуренция. От пазарна гледна точка по-важните от тях се свеждат до:

- преустановяване от РТК ООД на дейността на услугата „достъп до фиксирана гласова телефонна услуга чрез обществени телефонни апарати”;
- БТК АД да извърши реално предвидените инвестиции в „БУЛФОН” АД, насочени към оптимизация и развитие на мрежата и поддръжка на обществените телефонни апарати;
- участниците в концентрацията да не допускат необосновано прекратяване или влошаване на условията по вече установени договорни отношения с контрагенти;
- БТК АД и РТК ООД да предоставят услугите “достъп до Интернет” и “VoIP” при равни и недискриминационни условия за всички клиенти и потребители, както и да не предлагат отстъпки в цените на услугите, които се основават единствено на предимства, произтичащи от висок пазарен дял и нарушават ефективната конкуренция на пазара.

През 2005 г. броят на обществени телефонни апарати в страната е намалял с 25.3% спрямо 31.12.2004 г., което се дължи на политиката на БТК за поетапно преустановяване на функционирането на телефонните апарати, които оперират с монети, и предстоящото влагане на инвестиции във фонокартни телефонни апарати, които са по-модерен способ за предоставяне на услугата.

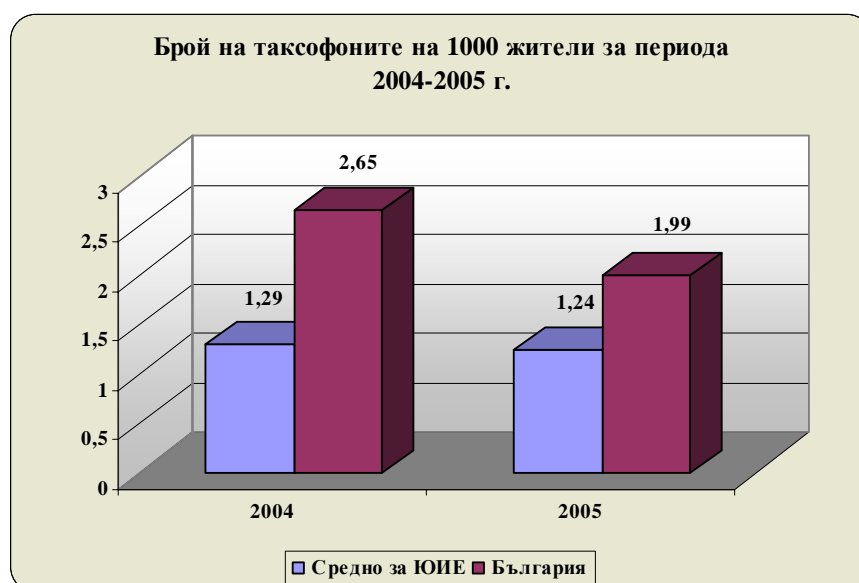

Източник: Данни, подадени в КРС

Фиг. 51

След като през 2005 г. РТК ООД и „БУЛФОН” АД станаха собственост на БТК АД, разпределението на дяловете в общата структура на апаратите се променя на 100% в полза на БТК.

През 2005 г. броят таксофони на 1000 жители в страната намаля от 2.65 на 1.99 спрямо 2004 г. За сравнение, към края на 2005 г. средно за страните от ЮИЕ броят таксофони на 1000 жители е 1.24, така че стойността на този показател, въпреки спада през годината, е над средната стойност за региона.

Източник: Cullen International, Report 2 – Country Comparative Report: Supply of Services in Monitoring of South East Europe – telecommunications services sector and related aspects, May 22, 2006

Фиг. 52

В края на 2005 г. реализираните приходи от предоставяне на услуги чрез обществени телефонни апарати възлизат на 11.8 млн. лв., което е с 26% по-малко спрямо 2004 г. Намалението може да се обясни с продължилата от предходните години тенденция на засилено потребление на мобилни услуги, както и със засилващата се през годината конкуренция на операторите, предоставящи VoIP услуги в кабините за обществено ползване, вследствие на което операторите на системи обществени апарати не инвестират в по-нататъшно развитие на системите от обществени телефонни апарати.

3.3.2. Справочни услуги и улеснения за инвалиди

Друг елемент на универсалната далекосъобщителна услуга е предоставянето на справочни услуги за телефонните номера на абонатите и телефонен указател за номерата на абонатите на фиксираните и мобилните мрежи, при спазване на изискванията за защита на личните данни, предвидени в ЗД и Закона за защита на личните данни.

През 2005 г. КРС прие Проект на Наредба за условията и реда за издаване на телефонни указатели, включително работата с бази данни, тяхното прехвърляне и ползване, както и предоставяне на телефонни справочни услуги.

И през 2005 г. по отношение на предоставяните специализирани услуги, позволяващи достъп до далекосъобщителни услуги на инвалиди от различни групи, са налице улеснения, като възможност за включване на съоръжения за свързване с мрежата, конструирани специално в помощ на клиенти с увреждания, безплатно предоставяне на телефонния указател на БТК АД и преференциални ценови пакети за ползване на телефонни услуги.